

SMERNICE O DRUŽBENO- EKONOMSKEM RAZVOJU LJUBLJANE

v letu 1976

Razvoj Ljubljane zahteva v letu 1976 naslednje:

I. Prednostne naloge

1. Nadaljnje poglobljanje socialističnega samoupravljanja na vseh področjih združenega dela zahteva:

● utrjevanje ustavne vloge delavca na področju celotne družbene produkcije,

● nadaljnji razvoj samoupravnih interesnih skupnosti v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih ter krepitev vloge uporabnikov v njih.

2. Izdelati je treba koncept dolgoročnega razvoja Ljubljane z novelacijo Generalnega urbanističnega plana Ljubljane.

3. Gospodarstvo bo skladno z zvezno in republiško resolucijo ter z mestnimi in občinskimi smernicami skrbelo za dinamično gospodarsko rast ob bistveno večji produktivnosti dela in tako učinkovito prispevalo k stabilizaciji.

Prioritetno je treba pospeševati razvoj živilske industrije, s kmetijstvom, elektroindustrijo, strojogradnjo in kemično industrijo v Ljubljani. Prav tako pa tudi pospeševati povezanost proizvodnje in trgovine ter intenzivirati prizadevanja za oblikovanje reprodukcijskih celot ter drugih oblik povezovanja.

4. Na področju družbenih dejavnosti je treba realizirati program gradnje vzgojno varstvenih zavodov in šol iz samoprispevka in realizirati stabilizacijske programe.

5. Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo morata zagotoviti dograditev 3500 stanovanj.

6. Nadaljevati je treba z realizacijo 10-letnega programa izgradnje cest v Ljubljani ter zagotoviti dosledno izvajanje samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev.

7. Nadaljevati je treba sanacijo Ljubljanskega gradu in prirediti z gradnjo krematorija na Zalah.

II. Gospodarstvo

Osnovne značilnosti gospodarskih gibanj v letu 1975 se kažejo v zmanjševanju gospodarske rasti do katere je prišlo zaradi zmanjšane domače

ga poprašenja in prepočasne preusmeritve v povečani izvoz. Pri tem je tudi dosežena gospodarska rast temeljila predvsem na visoki stopnji zaposlovanja ob še vedno pretežno razdrobljenih investicijskih vlaganjih in istočasno nizki produktivnosti.

Na nizko gospodarsko rast sta v Ljubljani v pretežni meri vplivali industrija s skromnim 2–3-odstotnim povečanjem količinske proizvodnje in trgovina, kjer je promet zlasti v zunanjetrgovinskih organizacijah naraščal prepočasi.

Konec prvega polletja 1975 je bila sprožena široka politična akcija za stabilizacijo. Večina gospodarskih, samoupravnih in družbenopolitičnih dejavnikov je pripravila stabilizacijske programe. Prvi rezultati teh prizadevanj so vidni že v drugi polovici leta 1975, ob doslednem in pospešenem nadaljevanju teh prizadevanj pa bodo učinki prišli v večji meri do izraza šele v letu 1976 in prihodnjih letih.

Ob umirjeni gospodarski rasti pa ocenjujemo kot pozitivno, da so cene na drobno in življenjski stroški naraščali počasneje kot v letu 1974 ter v okviru dogovorjene politike cen. Realni osebni dohodki na zaposlenega so zato narasli od 1–2 odstotka.

V združenem delu so se še nadalje krepili samoupravni odnosi, razvijal in izpopolnjeval se je sistem samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja, vendar še ni prišlo do učinkovitejšega združevanja dela in sredstev ter uveljavljanja dohodkovne soodvisnosti, kar bi bil glavni vzvod za kvalitetne strukturne spremembe gospodarstva.

Najpomembnejši kazalci gospodarskega razvoja v letu 1975 so v primerjavi s predvidevanji »Smernic gospodarskega in družbenega razvoja v letu 1975« naslednji:

	%		Ocena realizacija
	1975	1974	
Družbeni proizvod			
nominalni	34	31	
realni	7	4	
Količinski obseg			
industrijske proizvodnje	9	2–3	
Zaposlenost v družbenem sektorju	3	4,7	
Produktivnost dela	4	–1	
Življenjski stroški	27	24	
Ø OD na zaposlenega	28	27	
Realni OD na zaposlenega	1	+2	

Kljub postopnemu umirjanju cen je bila inflacija še vedno zelo visoka, nominalni družbeni proizvod se je zato povečal kar za 31 odstotkov, realni za 4 odstotke, ekonomičnost poslovanja gospodarskih organizacij pa je bila manjša.

Gospodarstvo je v letu 1975 izdelovalo srednjeročne razvojne programe.

Delo je potekalo prepočasi, zato večina TOZD še nitna med seboj usklajenih in samoupravnih verificiranih programov razvoja 1976–1980. Leto 1976 pa je prvo leto novega planskega obdobja. Če usklajeni programi bi morali biti zato še ob prehodu v prvo leto srednjeročnega planskega obdobja, osnova za odločitve, ki bi postopoma spreminjale dosedanje strukturo gospodarstva v prid prodornejših, gospodarsko učinkovitejših organizacij in panog.

Ob nespremenjenih osnovnih zunanjih pogojih gospodarjenja in pod predpostavko, da bo gospodarstvo še dosledneje izvajalo svoje stabilizacijske programe, pričakujemo v letu 1976 naslednji razvoj:

	%		Pro- gnoza
	Ocena	1975	
		1974	1975
Realni družbeni proizvod	4		4,5
Količinski obseg			
industrijske proizvodnje	2–3		5–6
Zaposlenost v družbenem sektorju	4,7		2,0
Produktivnost dela v industriji	2,2		2–3
Sklad bruto OD-realni			3,0
Realni OD na zaposlenega	+2		do 1

Stopnje rasti so prikazane v realnih vrednotah, na katerih naj bazirajo tudi vse druge ocene, programi in prognoze.

Vloženi napori gospodarstva za stabilizacijo bodo omogočili v letu 1976 nekoliko višjo stopnjo rasti realnega družbenega proizvoda. Količinski obseg industrijske proizvodnje bo ob večji konkurenčni sposobnosti dosegel 5–6 odstotno povečanje v primerjavi z letom 1975. Zaposlovanje se bo v družbenem sektorju še nadalje umirjalo in bo v letu 1976 število zaposlenih v tem sektorju za 2 odstotka višje kot v letu 1975. S počasnejšo rastjo življenjskih stroškov bo poenotil pritisk za dvig osebnih dohodkov, ki se bodo na zaposlenega povečali realno za 1 odstotek. Sklad bruto osebnih dohodkov se bo ob 2-odstotni stopnji zaposlovanja in približno takšnih prispevnih stopnjah kot doslej, povečal realno za 3 odstotke.

Za predvideni stabilnejši gospodarski razvoj se bodo organizacije združenega dela in medobčinski odbor GZ SRS prizadevali za okrepitev konkurenčne sposobnosti z obvladanjem inflacije stroškov in cen, boljše kakovostjo blaga ter storitev in usmerili poslovanje na osnovi samoupravno usklajenih srednjeročnih razvojnih programov TOZD pospešiti samoupravno združevanje dela in sredstev za ustvarjanje čim večjega dohodka, zlasti pa za investicijske naložbe v večje gospodarsko učinkovite investicije; dosledno izvajali stabilizacijske programe, to je predvsem povečali proizvodnjo, produktivnost, pospešili izvoz in zmanjša-

Il uvoz v večji meri uporabljale domače surovine zmanjšali ekstenzivno zaposlovanje in povečali učinkovitost gospodarjenja.

Za dosego osnovnih nalog še vedno veljajo sprejete usmeritve v »Smernicah gospodarskega in družbenega razvoja Ljubljane za leto 1975« ter akcijski program Izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljane in sprejeta stališča in sklepi sprejeti na 14. seji skupščine mesta Ljubljane oktobra 1975.

Temeljne organizacije združenega dela, medobčinski odbor gospodarske zbornice, občinski in mestni svet sindikatov Slovenije, samoupravne interesne skupnosti s področja gospodarstva in poslovne banke bodo:

- pospešile samoupravno povezovanje med proizvajalci, predelovalno industrijo in trgovino, da bi v okviru reprodukcijskih kompleksov zagotovili preskrbo občanov z vsemi proizvodi in še posebej z živili;

- s selektivno politiko investiranja zagotavljale pospešen razvoj gospodarstva z upoštevanjem prioritetenih palog. Pri prioriteti upoštevati izvozno usmerjenost, večjo navezanost na domače surovine in uspešnost poslovanja;

- v večji meri izkoristile domače raziskovalno delo, posebej pri odločitvah o kupovanju tuje tehnologije in znanja ter pri izbiri domačih odpadnih surovin. Pri tem pa bodo zagotavljale materialno in moralno prizadevanje za kreativno delo in inovacijske dosežke;

- uresničevale samoupravni sporazum o zaposlovanju v okviru Ljubljane, s katerim bo regulirano zaposlovanje ter zagotovljena skrb novozaposlenim in stanovanjski in družbeni standard;

- združeval 3,5 odstotka ostanka dohodka za uresničitev desetletnega programa izgradnje cest v Ljubljani;

- skrbale za čistejše ozračje in zdravo okolje z vlaganji v čištilne naprave in z neposrednim sodelovanjem pri uresničevanju sanacijskega programa;

- v skladu z vojno proizvodnimi načrti in načrti vojne dejavnosti sistematično zagotavljale zaloge surovin in reprodukcijskega materiala in druge pogoje za delovanje gospodarstva v vojnih razmerah.

Družbeno politične skupnosti občin in mesta Ljubljane bodo v letu 1976 posvetile posebno pozornost cenam osnovnih živil, obrtnim in komunalnim storitvam z upoštevanjem življenjskih stroškov v Ljubljani.

Na posameznih gospodarskih področjih je treba še posebej:

1. V industriji spremljati zahteve trga in sprotno prilagajati proizvodnjo ob večji uporabi domačih surovin tem potrebam. Izboljšati likvidnost s selekcijo kupcev in redno izterjavo računov.

2. V kmetijstvu varovati in izboljšati kmetijske površine zlasti v zaključenih večjih kompleksih družbenega sektorja in zaščitenih kmetij ter pospeševati razvoj kmetijske dejavnosti

zlasti na hribovitih območjih, ki so za ljudsko obrambo izrednega pomena;

Sodelovati pri naporih za čimboljše preskrbo prebivalstva s kmetijskimi pridelki zlasti z večjimi tržnimi viški mleka, mesa in drugih.

3. V gospodarstvu se truditi, da bi ob skrbi za obnovo gozdov posek zajel čimvečji del letnega prirasta;

4. V gradbeništvu skrajšati čas, še posebej zaključnih del z boljšo organizacijo in tesnejšim sodelovanjem med gradbenimi in obrtnimi organizacijami;

5. V trgovini posvečiti samoupravno povezovanje med proizvajalci, predelovalno industrijo in trgovino, da bi v okviru reprodukcijskih kompleksov zagotovili preskrbo občanov z vsemi proizvodi in še posebej z živili;

Preprečevati podjetniško zaprtost z razširjanjem poslovnega sodelovanja z dobavitelji na principih dohodkovne soodvisnosti in skupnega rizika.

Širiti drobno prodajno mrežo zlasti z odpiranjem poslovalnic v novejših stanovanjskih soseskah.

6. V obrti pružneje prilagajati izbor blaga poprašanju. Odpirati je treba nove delavnice za obrtne osebe storitve v stanovanjskih soseskah.

7. V turizmu in gostinstvu pospeševati združevanje dela in sredstev ter ustvarjati pogoje za dinamičnejši in učinkovitejši razvoj turizma.

III. Urbanizem

Naloge s področja urbanizma bodo v letu 1976 temeljile na izhodiščih dolgoročnega razvoja Ljubljane, na srednjeročnem planu Ljubljane za obdobje 1976–1980 ter izhajajo iz okvira dela na novelaciji generalnega plana – urbanističnega programa in urbanističnega načrta razvoja mesta Ljubljane.

Med prioritetne naloge na področju prostorskega planiranja in urbanizma sodijo:

- novelacija generalnega plana – urbanističnega programa in urbanističnega načrta razvoja mesta Ljubljane;

- sprejem in realizacija ukrepov za zavarovanje zraka ter zalog pitne vode v Ljubljani;

- zagotovitev sredstev za nadaljevanje sanacijskih in konsolidacijskih del na Ljubljanskem gradu za njegovo zaščito pred nadaljnjim padanjem. V tem letu je potrebno sprejeti tudi program namembnosti in funkcije gradu.

V okviru globalne naloge, to je novelacije generalnega plana, bo potrebno:

- končati še nekatere že dogovorjene in začete naloge iz leta 1975 kot so: opredelitev in sprejem ukrepov za ureditev problematike nedovoljenih gradenj, izdelava valorizacije industrijskih con s predlogom etapne izgradnje teh površin, ukinitvev odvečnih cestnih rezervatov, razrešitev prostorske problematike graditve samskih domov, izbor prioritetenih zemljišč za stanovanjsko graditev zasebne gradnje, izdelati program mestne prenovе;

- nadaljevati je potrebno z delom na izdelavi urbanističnih norm in kri-

terijev za gospodarjenje s prostorom in njegovo izrabo;

- opredeliti in zagotoviti povezanost dela urbanističnih služb občin in mesta;

- dogovoriti za smotrno in učinkovit sistem izdelave lokacijske dokumentacije in opravljanja potrebnih postopkov za izdajo lokacijskih in gradbenih dovoljenj, tako za gradnjo objektov in naprav kot drugih sprememb v prostoru.

Strokovni nosilci: Zavod za razvoj Ljubljane (LUZ, Zavod za plan).

Družbeni nosilci: IS SML in občin, SIS-I in službe.

GEODEZIJA

V letu 1976 je treba pristopiti k realizaciji srednjeročnega programa geodetskih del na območju ljubljanskih občin, nadaljevati ažuriranje obstoječe in izdelavi nove geodetske dokumentacije.

IV. Komunalno gospodarstvo

Osnovne naloge, ki so bile za leto 1975 začrtane v smernicah, niso v celoti izpolnjene. Komunalne interesne skupnosti niso bile ustanovljene, integracijski procesi potekajo prepočasno, osnovne investicijske naložbe niso bile v celoti realizirane, prav tako še niso začele delovati posamezne združene službe kot inkaso, projektiranje, izdajanje soglasij in druge. Komunalne organizacije so izdelale svoje stabilizacijske načrte, ker pa vsebujejo predvsem srednjeročne naloge in cilje bodo efekti stabilizacijskih prizadevanj vidni šele v prihodnjem in prihodnjih letih.

Programske naloge iz leta 1975 se podaljšujejo v prvo polovico prihodnjega leta, to je v poslovno leto od 1. 7. 1975 do 1. 7. 1976, ki je obenem tudi izhodiščno leto za začetek izvajanja plana za srednjeročno obdobje.

Osnovne naloge in cilji za leto 1976 so več ali manj nadaljevanje in uresničitev nerealiziranih nalog preteklega leta, ter nalog, ki so zajete v stabilizacijskih programih komunalnih delovnih organizacij predvidene za leto 1976.

Naloge in cilji za leto 1976 za komunalno gospodarstvo, ki jih bodo uresničevali: komunalne delovne organizacije, interesne skupnosti (po ustanovitvi) občinske in mestna skupščina so predvsem naslednje:

1. Novi zakon o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena določa, da se vzpostavijo nove organizacije upravljanja na področju komunalne dejavnosti najkasneje v enem letu od uveljavitve tega zakona. Tako se morajo v tem času ustanoviti komunalne interesne skupnosti, ki bodo usklajevale interese in naloge nosilcev in porabnikov komunalnih storitev, načrtoval skladnejši razvoj in vzdrževanje sredstev in dela ter tesno sodelovanje z drugimi samoupravnimi inte-

resnimi skupnostmi, predvsem s stanovanjsko skupnostjo, skupnostjo za vodno gospodarstvo, zemljišnimi skupnostmi, energetske skupnostjo, skupnostjo za promet in zveze, z Ljubljansko banko itd.

2. Komunalne delovne organizacije bodo nadaljevale in razvijale začete integracijske procese, tako da bo dosežen najracionalnejši način poslovanja. Oblikujejo naj se take integracijske celote, ki bodo ustrezale najširšim družbenim in proizvodnim interesom. Na področju kolektivne komunalne potrošnje je potrebno te procese razvijati predvsem z vidika vsebinsko-tehnološkega procesa, v individualni komunalni potrošnji pa bo potrebno reorganizirati sedanji SOZD v smislu ustavnih določil in funkcij komunalnih dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Organizacije za urejanje zemljišč morajo v letu 1976 svojo dejavnost prilagoditi potrebam in nalogam tega področja. Skladi za urejanje zemljišč naj postavijo tako integralno organizacijo, ki bo dane naloge izpolnjevala skladno s potrebami stanovanjske in ostale gradnje na področju mesta.

3. Dosledno naj se izvajajo naloge zastavljene v stabilizacijskih programih, predvsem tiste, ki zagotavljajo racionalizacijo poslovanja z znižanjem režijskih stroškov in bolj kvalitetne komunalne storitve. Uvajati se mora skupna inkašna služba in služba za izdajo soglasij ter druge skupne službe, ki bodo opravljale skupne zadeve s ciljem zniževanja neproduktivnih stroškov, obenem pa tudi omogočile enotno in usklajeno delo.

4. V tem poslovnem letu morajo biti realizirane vse programske investicije, za katere so že zagotovljena kreditna sredstva in dane realne osnove sprejetim in potrjenim programom investicijske izgradnje in financiranja. Ob sprejemanju srednjeročnega programa 1976-1980 pa bo sprejet tudi letni program za leto 1976, ki je prva etapa realizacije s srednjeročnim planom postavljenih nalog.

5. Ker se na področju zakonodaje pripravlja vrsta novih predpisov, tako zakon o komunalni dejavnosti, zakon o gospodarjenju z zemljišči ter drugi zakoni, je potrebno uskladiti obstoječe predpise in odloke s tega področja. Dati je treba novo vsebino programskim cenam komunalnih storitev, prispevku za uporabo mestnega zemljišča, gospodarjenju z mestnimi zemljišči ter pogojem za dobavo komunalnih proizvodov.

6. Nadaljevati se mora tudi raziskovalna dejavnost, predvsem je potrebno proučiti možnosti in načine zaje-manja zemljiške rente ter nadaljevati druge področne raziskave, ki so pomembne za celovitost komunalnega urejanja mesta. Pri izdelavi energetske bilance mesta je potrebno upoštevati energetske potrebe v komunalnem gospodarstvu tudi z vidika potreb ljudske obrambe.

V. Stanovanjsko gospodarstvo

V letu 1976 se bodo morali zavzeti vsi družbeni dejavniki, še posebej pa samoupravne stanovanjske skupnosti občin in mesta za uresničitev naslednjih nalog:

1. Dograditi je treba vsaj 3.500 novih stanovanj. Za realizacijo tega cilja je potrebno dosledno izvajati gradnjo na družbenousmerjenih stanovanjskih — prioritetnih lokacijah, uskladiti programe stanovanjske in komunalne graditve, zagotoviti izgradnjo spremljajočih objektov in sproti operativno spremljati obseg stanovanjske graditve.

Temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in samoupravne skupnosti morajo izdelati letne in srednjeročne programe reševanja stanovanjskih potreb delavcev in občanov.

2. Zagotoviti je treba boljše vzdrževanje družbenih stanovanjskih hiš in pripraviti program prenove najstarejših mestnih predelov. Zato je treba sprejeti tak družbeni dogovor o politiki stanarin, ki bo zagotovil postopno uvedbo stroškovnih stanarin za naslednje srednjeročno obdobje. Nadalje je treba vztrajati, da se v vseh hišah konstituirajo zbori stanovalcev in njihovi izvršilni organi, — hišni sveti, ki morajo dobiti odločilno vlogo pri vzdrževanju stanovanj, hiš ter pri enostavni reprodukciji.

3. V letu 1974 oziroma 1975 pričeto gradnjo družbenih solidarnostnih stanovanj je treba dokončati in uveljaviti učinkovito družbeno pomoč pri delni nadomestitvi stanarin.

4. Za postopno odpravo nehijskih stanovanj v barakah in izgradnjo samskih domov je potrebno v prihodnjem letu nameniti večji delež stanovanjskih enot od predvidenega skupnega obsega stanovanjske graditve.

Nadalje je treba pristopiti k diferenciranemu reševanju nedovoljenih gradenj tako, da se jih trajno ali začasno legalizira oziroma odstrani (cestne trase in podobno). Vse nove polkuse nedovoljenega načina gradnje pa je treba dosledno preprečevati ob hkratni rešitvi vprašanja učinkovitega ustvarjanja možnosti za individualno gradnjo.

VI. Promet in ceste

Nosilec uresničevanja 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja mesta Ljubljane je samoupravna interesna skupnost, ki bo svoje odgovorne naloge lahko uspešno izpolnjevala ob vsestranski podpori družbeno-političnih organizacij in organov ljubljanskih občin in mesta. Pri svojem delu mora samoupravna interesna skupnost proučiti vse možnosti za pospešitev izvajanja programa in tako postopoma nadomestiti nastali zaostanek.

Pri izvajanju nalog je treba dati poseben poudarek naslednjim obveznostim:

● zaključiti vseh del pri izgradnji Drenkove ceste in podvoza ter tako do konca leta 1976 uresničiti novo prometno povezavo;

● zagotoviti kontinuiteto gradnje Karlovskega mostu, tako da bo gradnja končana v letu 1977;

● izvedbi rekonstrukcije Prešernove ceste po optimalni varianti;

● intenzivnemu nadaljevanju vseh del pri pripravi in izdelavi investicijsko-tehnične dokumentacije in pripravi izgradnje obvozne ceste Črnuče—Dolgi most;

● pospešitvi izdelave investicijsko-tehnične dokumentacije za pričetek gradnje mestnih cest po prioritetah, ki bodo sprejete s srednjeročnim programom družbeno-ekonomskega razvoja.

Poleg že naštetih akcijskih nalog je potrebno ob sodelovanju vseh zainteresiranih in odgovornih dejavnikov občin in mesta obravnavati in sprejeti še zlasti:

● vse potrebne ukrepe za uveljavitev novega odloka o ureditvi cestnega prometa v Ljubljani in prometnega režima;

● program in načrt razvoja vseh vrst cestnega prometa za razdobje 1976-1985;

● dokončati kompleksno prometno študijo ter s tem v zvezi pospešiti postopek za sprostitev cestnih rezervatov v okviru novelacije GUP;

● sprejeti ukrepe za fazno realizacijo prometne glave;

● proučiti organizacijo terminalov.

Zagotoviti je potrebno, da bodo vsi podpisniki samoupravnega sporazuma, ki v letu 1975 niso izpolnili svojih obveznosti, po zaključnem računu za leto 1975 izpolnili svoje obveznosti za dve leti. Poleg tega pa je treba vztrajati na spoštovanju in doslednem izvajanju dogovora o sofinanciranju 10-letnega programa podpisanega med Republiško skupnostjo za ceste in Skupščino mesta Ljubljane.

VII. Družbene dejavnosti

Stabilizacijska prizadevanja opredeljujejo tudi družbenim dejavnostim zaostrene pogoje pri programiranju dela in trošenju sredstev. Prav zaradi tega se postavljajo sledeče prioritete naloge za celotno področje:

● Tesnejša povezanost z združenim delom še posebej na področju kadrovske in stipendijske politike;

● kvalitetno uresničevanje dogovorjenih programov;

● racionalna organiziranost in maksimalno zmanjšanje vseh režijskih stroškov;

● ponovno preveriti investicijske programe, ker dajemo prioriteto zagotavljanju investicijskih sredstev za realizacijo samoprispevka;

● nove investicije v objekte družbenega standarda bomo morali reševati na osnovi široko zasnovane družbene akcije za združevanje investicijskih sredstev;

Na področju predšolske vzgoje je treba:

● zagotoviti čim večjemu številu otrok dostop k različnim oblikam organizirane predšolske vzgoje in varstva;

● ob pomanjkanju razpoložljivih kapacitet v VVZ pridobiti nove prostore v okviru obstoječih stanovanjskih in drugih objektov;

● s prelivanjem sredstev SIS otroškega varstva še v naprej zagotoviti participacijo staršev k stroškom bivanja otrok v VVZ po sprejetih osnovah in merilih ne glede na lokacijo varstvene ustanove.

Na področju vzgoje in izobraževanja si morajo izobraževalne skupnosti v Ljubljani prizadevati s konkretnimi ukrepi:

● zmanjšati razlike v pogojih za šolanje otrok (boj za ukinitev oziroma zmanjšanje tretje izmene);

● da bodo vodilni delavci v šolah ob izrazitem deficitu pedagoškega kadra prevzemali tudi učne obveznosti;

● zagotoviti večji vpliv na oblikovanju letnega in srednjeročnega načrta usmerjenega izobraževanja;

● krepiti in širiti predšolsko vzgojo v dogovoru s skupnostmi otroškega varstva v Ljubljani;

● uresničiti že sprejete sklepe o integracijah in racionalizacijah dela vzgojnoizobraževalnih ustanov;

Na področju zdravstva je potrebno v letošnjem letu z večjo odgovornostjo dosledno izvajati zastavljene naloge, od katerih so prioritetenega pomena zlasti:

● izboljšati kvaliteto vseh zdravstvenih storitev;

● začeti z realizacijo sklepov o prioriteti investicij v osnovno zdravstveno službo;

● pričeti z gradnjo doma medicinskih sester na osnovi sprejetega samoupravnega sporazuma o zbiranju sredstev;

● realizirati program za delitev dela in čimtesnejše povezovanje osnovnega, specialističnega in bolnišničnega zdravstvenega varstva;

● racionalneje organizirati posamezne oblike zdravstvenega varstva, se ponavljajo v dveh treh ali več zdravstvenih institucijah hkrati;

● zmanjšati število režijskih delavcev strokovnih služb znotraj skupnosti in v zdravstvenih delovnih organizacijah ter povečati delovno disciplino in tako povečati učinkovitost dela.

Skupnosti socialnega skrbstva v Ljubljani morajo:

● uskladiti programe in zagotoviti sistem za prelivanje sredstev za financiranje samoupravno dogovorjenih programov;

● poenotiti kriterije za pridobivanje družbene denarne pomoči;

● posebno skrb posvetiti razreševanju problematike duševno prizadetih otrok in mladine;

● skrbeti za racionalno trošenje investicijskih sredstev za gradnjo domov za starejše občane.

Kulturne skupnosti v Ljubljani bodo:

● s konkretnimi akcijami vzpodbujale širši interes za kulturne dobrine;

● vzpodbujale izvirno ustvarjalnost in poustvarjalnost na vseh področjih kulture;

● pospeševale usklajevalne in integracijske procese na vseh področjih kulture;

● zagotoviti bolj racionalno organiziranost in pripravile predloge za potrebne integracijske procese.

Telesnokulturne skupnosti v Ljubljani bodo:

● zagotovile dejansko povečanje množičnosti v telesni kulturi;

● začele uresničevati koncept samoupravno dogovorjene in družbeno verficirane prioritete v vrhunskem športu;

● spremenile tekmovalne sisteme, predvsem tako, da bodo cenejši;

● dosledno uveljavljale amaterski statut športnikov;

● zmanjšale režijo in zagotovile druge oblike racionalnejšega trošenja sredstev.

VIII. Izhodišča za oblikovanje splošne porabe v Ljubljani v letu 1976

1. Tudi na področju dejavnosti, nalog in funkcij družbeno-političnih skupnosti, ki se financirajo iz proračunov, bodo stabilizacijska prizadevanja začrtala osnovno usmeritev v obnašanje vseh uporabnikov v prihodnjem letu. Ker se možnosti splošne porabe najbrže realno ne bodo povečale nad letošnjim dogovorjenim (dovoljenim) obsegom, bo potreben toliko bolj natančen in odgovoren pristop k usklajevanju nesporno obstoječih potreb občin in mesta z znatno omejenimi možnostmi financiranja. Zato bomo v obnavi programov dela organov in vsebini funkcij občin in mesta zagotovili dobro funkcioniranje predvsem tistih organov in tistih dejavnosti, ki pomenijo uveljavljanje ustavnih pravic, pa tudi dolžnosti delovnih ljudi in občanov Ljubljane.

2. Splošno porabo moramo obravnavati kot celotno (proračuni občin, mesta in republike, vključujoč sistem kotizacije zvez). Ker je v Sloveniji soodvisnost zaradi vzajemnosti in solidarnosti občin in republike še posebej poudarjena in izražena v prelivanju sredstev za dogovorno ugotovljeni obseg potreb, bomo kot doslej sodelovali v dograjevanju sistema objektivizacije potreb in solidarnosti. Obenem se bomo zavzemali, da bo v tem sistemu priznana ustrezno mesto in vrednote specifičnih potreb sorazmerno večjih urbaniziranih sredin s poudarjenimi zahtevami, ki jih postavlja tako velika organizirana skupnost. Pri tem pa morajo biti v sistem splošne porabe vključeni kot stimulativen element učinek zajemanja in ustvarjanja proračunskih dohodkov ter smotrnost v porabi sredstev.

3. Nadaljevali bomo z razmejevanjem skupne in splošne porabe v Ljubljani, usklajeno, kot bo ta proces potekal v SR Sloveniji, ker smo glede obsega možne porabe kot glede sredstev povezani v enotno bilanco občin in republike.

Poleg urejanja odnosov med skupno in splošno porabo si bomo prizadevali za premike med republiko in obci-

nami. Določene naloge s področja splošnega ljudskega odpora, priznavalnine in druge pomoči borcem in morebitne druge naloge naj bi neposredno financirala republika iz svojega proračuna, ki naj za ta namen prevzame tudi sorazmeren del dohodkov.

4. Ljubljana (občina in mesto) ima še posebej odgovorno nalogo, ki je bila sprejeta z odlokom iz leta 1971, o ustanovitvi sklada ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in VVZ, po uspelem referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za sofinanciranje enotnega programa gradnje osnovnih šol in VVZ na območju ljubljanskih občin. Obveznost, da občine in mesto zagotavljajo manjkajoča sredstva za izvajanje letnega programa gradnje, je spričo rasti investicijskih stroškov prerasla v tolikšno obremenitev proračunov, da bomo morali ta problem v republiki posebej izpostaviti, ter doseči izjemno obravnavo in rešitev, ki mora zagotoviti uresničitev programa.

5. Kot doslej bo tudi v letu 1976 obseg splošne porabe in sredstev opredeljevala skupna bilanca Ljubljane. Dogovorno bomo razjasnjevali, katera so tista merila, ki so sprejemljiva za objektivno razporeditev skupnega globala med občinami in poiskali ustrezne rešitve. Delo, ki je bilo v tej smeri že uspešno zastavljeno v letu 1975, bomo intenzivno nadaljevali.

6. Proračun mesta Ljubljane naj bi rasel odvisno od poprečne možnosti Ljubljane kot celote ob pogoju, da se dogovorjene pristojnosti, ki so jih občine poverile mestu, ne bodo spreminile.

V prihodnjem letu moremo računati na približno enaka razmerja v financiranju nalog in funkcij poverjenih mestu, kot so bila doslej:

● dejavnost organov (uprava in pravosodni organi, — gasilna brigada, — prometna postaja, — dejavnost skupščine — izvršnega sveta in njihovih organov ter ljudska obramba) — 55 odstotkov,

● dejavnost družbeno političnih organizacij in društev 4 odstotke,

● tekoča vlaganja in anuitete za negospodarske investicije (bazen, grad in drugo) — 17 odstotkov,

● skupna komunalna poraba — 20 odstotkov,

● druge naloge, vključno z obvezno rezervo — 4 odstotke.

Proračun mesta bo še nadalje instrument prelivanja solidarnostnih in vzajemnostnih sredstev v republiko in v okviru Ljubljane.

7. Da bi dosegli boljše delovne rezultate, bomo ponovno preverili sistematizacije delovnih mest in sistem osebnih dohodkov, v katerega bo potrebno vnesti čimveč elementov neposredne odvisnosti od delovnih učinkov. Tudi na področju uporabe materialnih stroškov bomo z ukrepi za boljše izkoriščanje obstoječih možnosti zmanjševali stroške. Poseben poudarek bomo dali prizadevanjem za smotrnejše oblikovanje upravnih in drugih služb (integracije), večji načrtnosti dela, izločanju dvotirnosti postopkov, presoji smotr-

nosti opravi in varčevanju. V vseh teh nalogah imajo poleg izvršnih svetov občin in mesta in neposrednih predstojnikov organov samoupravno organizirane delovne skupnosti še posebej odgovorno nalogo.

Zagotoviti moramo sodobnejše metode dela in prodor avtomatske obdelave podatkov na širša delovna področja.

IX. Ljudska obramba

Pri usmerjanju socialnega, ekonomskega in prostorskega razvoja Ljubljane moramo upoštevati tudi interese in potrebe s področja ljudske obrambe, ki zagotavljajo izgradnjo celovitega in učinkovitega obrambnega sistema. Z upoštevanjem teh interesov in potreb moramo nadaljevati kontinuiran in skladen potek obrambnih priprav, katerih neposredni nosilci so delovni ljudje in občani, temeljne in druge organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, samoupravne interesne in družbenopolitične skupnosti. Tak razvoj obrambnih priprav pa je mogoče le, če bo ljudska obramba celovito vgrajena in uresničevana v okviru redne dejavnosti posameznih družbenih subjektov.

V letu 1976 bomo:

- v skladu z doseženo stopnjo obrambnih priprav ter v skladu s predpisi in smernicami Predsedstva SFRJ za obrambo, zagotovili potrebne kadrovske in materialne pogoje ter se ustrezno organizirali za še učinkovitejšo uresničevanje priprav na splošno ljudsko obrambo;

- pri dograjevanju sistema preskrbe mesta in ob upoštevanju zahtev oboroženih sil in drugih subjektov splošne ljudske obrambe oblikovali enoten sistem financiranja blagovnih rezerv, zlasti prehranbenih in drugih artiklov racionalne preskrbe;

- z načrtno politiko in ustreznimi ukrepi podpirali obrtno dejavnost, ki je za ljudsko obrambo posebej pomembna;

- na področju prometa, zvez, gradbeništv, komunale in drugih dejavnosti zagotavljali vse potrebne pogoje za uspešno funkcioniranje teh dejavnosti v vojnih razmerah;

- konkretno opredelili vlogo in naloge samoupravnih interesnih skupnosti pri uresničevanju koncepta splošnega ljudskega odpora;

- skrbeli za dosledno realizacijo ustavne koncepcije krajevne skupnosti, kar je predpogoj za njihovo uspešno delovanje na področju ljudske obrambe;

- pospeševali razvoj in materializacijo načrtov razvoja teritorialne obrambe v mestu in občinah in narodne zaščite v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih;

- prilagajali vzgojo in opremljanje enot TO potrebam obrambnega sistema mesta in širše družbenopolitične skupnosti;

- dograjevali sistem obrambne vzgoje na vseh nivojih;

- kadrovske in organizacijske okrepili ter opremljali s sodobno skupno in osebno zaščitno opremo štabe in enote civilne zaščite; organizirali civilno zaščito v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, stanovanjskih hišah, soseskah in vaseh, kjer ta še ni organizirana in ustanovili združene odrede civilne zaščite v občinah ter jih za izvajanje ukrepov CZ primerno organizirali, usposobili in opremlili;

- zagotovili urbanistične in druge pogoje za načrtno gradnjo in vzdrževanje zaščitnih in drugih za ljudsko obrambo pomembnih objektov.

X. Družbena samozaščita

Z namenom, da bi združili prizadevanja in poenotili organizacijski pristop k uresničevanju načel družbene samozaščite, je potrebno sprejeti dogovor o družbeni samozaščiti v Ljubljani, ki naj bi ga sprejele Skupščina mesta Ljubljane, skupščine občin, družbenopolitične organizacije in samoupravne interesne skupnosti na področju mesta ter temeljne organizacije združenega dela, ki so posebnega družbenega pomena.

Z dogovorom je potrebno opredeliti pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov v TOZD, krajevnih skupnostih, občinah in mestu in zagotoviti, da se bodo organizirano in usklajeno uresničevale predvsem naslednje naloge:

- varovanje z ustavo določenega družbenega reda, varovanje samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, boj proti gospodarski kriminaliteti, varovanje družbenega premoženja ter premoženja in osebne varnosti delovnih ljudi in občanov, skrb za preventivne ukrepe in boj proti elementarnim nesrečam, skrb za varovanje javnega reda, skrb za varnostno vzgojo med občani ter pomoč državnim organom in službam pri izpolnjevanju nalog z njihovega delovnega področja.

XI. Druge naloge

Požarna varnost

Na temelju novega zakona o varstvu pred požarom in gasilstvu bomo ustanovili interesno skupnost za požarno varstvo, katere naloga bo, da na temelju programov požarnega varstva zagotovi učinkovitejšo požarno varstvo v Ljubljani. (V letu 1975 požarna skupnost ni bila ustanovljena zaradi tega, ker bo nov zakon o požarnem varstvu in gasilstvu sprejet šele ob koncu leta).

Komunalno informacijski sistem

V Ljubljani je potrebno oblikovati komunalni informacijski sistem, katerega naloga bo sodelovanje pri izdelavi in spremljanju prostorskega in družbenoekonomskega načrtovanja ter družbene statistike, spremljanje delovanja in razvoja komunalnih organizacij, interesnih skupnosti, državne uprave itd.

Uresničitev komunalno informacijskega sistema zahteva od skupščine ob-

čin in skupščine mesta Ljubljane dolgoročno zagotovitev računalniških kapacitet, ki bodo tehnično in organizacijsko ustrezale tudi zahtevam družbene informacijskih podsistemov v SR Sloveniji.

XII. Samoupravno organiziranje in dogovarjanje združenega dela kot pogoj za uresničevanje smernic za leto 1976

Nadaljnja samoupravna preobrazba družbeno ekonomskih odnosov v gospodarstvu zahteva, da delavci v združenem delu v celoti obvladujejo družbeno reprodukcijo, to je da se delavci v TOZD sporazumevajo in dogovarjajo o pogojih za ustvarjanje dohodka in usklajeno razporejanje dohodka na vse oblike njegove porabe.

V skladu s tem je treba istočasno s sprejemom smernic o družbeno ekonomski politiki in nalogah v letu 1976 sprejeti družbene dogovore in samoupravne sporazume, ki naj bi zagotovili uspešno realizacijo dogovorjenih nalog:

- Družbeni dogovor o razporejanju dohodka in oblikovanju sredstev za osebno skupno in splošno porabo,

- Družbeni dogovor o zaposlovanju

- Samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne pogoje pri zaposlovanju delavcev v Ljubljani,

- Družbeni dogovor o izgradnji krematorija,

- Družbeni dogovor o oblikovanju cen v stanovanjski izgradnji v Ljubljani,

- Samoupravni sporazum o kriterijih investicijske politike,

- Samoupravni sporazum o oskrbi Ljubljane,

- Družbeni dogovor o pravicah in dolžnostih udeležencev pri stanovanjski izgradnji,

- Družbeni dogovor o stanarinah,

- Samoupravni sporazumi za financiranje krajevnih skupnosti,

- Družbeni dogovor o prioritetah soseskah za stanovanjsko izgradnjo,

Pri tem je treba upoštevati že sprejete družbene dogovore:

- družbeni dogovor in samoupravni sporazum o združevanju sredstev za financiranje izgradnje programa cest na območju mesta Ljubljane 1974—1983

- družbeni dogovor o združevanju sredstev za financiranje krajevnih skupnosti,

- odlok o uvedbi krajevnega samopriskupka v denarju za sofinanciranje programa gradnje osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov na območju ljubljanskih občin,

- dogovor o sofinanciranju 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja mesta Ljubljane med Republiško skupnostjo za ceste in Skupščino mesta Ljubljane.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE